

Zientzia eta teknologia

JOXERRA AIZPURUA

Zuloa Artikoko ozonoan ere

STEVE JOBSEN HERIOTZA mundu osoan hizpide den une honetan, lehen Macintosh-a merkaturatzearekin batera azaldutako ozono geruzaren zuloaz arituko gara aste honetan. Orain da garaia jakiteko zertan den ozono-mailaren jaitsiera Antartikan, baina aurten aldagai bat dugu balantzea egitera: irailaren amaieran ezagutu genuen Artikoko ozono-geruzaren zuloa, mar txoan detektatu zuten arren.

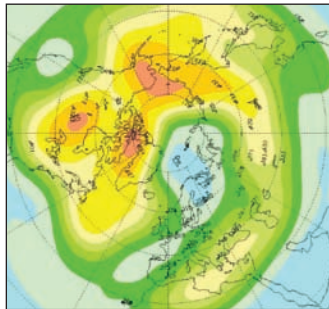
Batek baino gehiagok deitu zidan esateko: "Joxerra, aurten

zuloa Artikoan ere, e!", eta nire bat-bateko erantzuna, beti bera: "Horixe tokatzen da, bai, baina Artikoan ez, Antartikan baizik". Eta halako batean, han eta hemen irakurtzen hasi nintzen: "Zuloa Artikoan". Orain 25 urte ozono-geruzaren zuloari buruz emandako hitzaldi batean Jose Ramon Etxebarria irakasleak egin zidan iruzkina etorri zait garuneko lehen geruzara: "Uste dut gai honetan interes ekonomiko handiak izan daitezkeela".

Oraingoan arrazoi osoa eman behar diot Etxebarriari. Egunez egun, NASAk Antartikako zuloaren egoeraren berri ematen digu, baina Artikoan ere zuloa dagoela sei hilabeteko atzerapenarekin jakinarazi dute. Zergatik?

Nire ustez, erantzuna ez da oso urruti ibiliko ondoko argudiotik: Artiko inguruan hainbat estatu aberats daude,hots, Errusia, Suedia, Norvegia, Kanada eta AEB. Zientzialariek eta estatueta agintariek, iragan martxoan, bazuten Artikoko zuloaren berri, baina hori besterik ez zitzaion falta, Fukushima tragedi gertatu berri zela Artiko inguruan bizi direnei esatea zein arriskutan izango ziren aste batzuetan? "Izan gaitez zain irailera arte, eta orduan, Antartikoko zuloaren ohiko agerpena izaten denez, naturalago pasatuko da Artikokoa".

Nire argudioak ez duela oinarri zientifikoa aitortu behar dut, baina datu zientifiko batzuei, eta horiek publiko egindako testuinguruari zentzu komuna aplikatzen saiatu naiz. Beti bezala, irakurle, zure esku uzten dut nire iritzi gaizto honen inguruko epaia.

Babeslea: iametza Interaktiboa

ideia batetik errealitatera

web garapenak

multimedia

aholkularitza

edukiak

interaktiboa
www.iametza.com
T.943 37 67 16

Steve Jobsi buruzkoetatik beste bat

Roberto Di Cosmo Paris-Diderot Unibertsitateko irakasle eta software librearen defendatzaile porrokatuak –Steve Jobsen aurkaria, beraz– bestelako iritzia eman du hil berri ben estatubatuar berri-tzaileari buruz.

<http://ttiki.com/31762> (Frantsesez)

Ume elebidunei luzeago irauten die hizkuntzak ikasteko erraztasunak

Umeek erraztasun handia dute bigarren hizkuntza ikasteko, baina handitu ahala ahalmen hori txikitzen joaten da. Aldiz, Washingtongo Unibertsitateko (AEB) ikerlari talde baten arabera giro elebidun batean hazitako haurrei gehiago irauten die hizkuntza berriak ikasteko ahalmenak.

<http://ttiki.com/31763> (Gaztelaniaz)

Mikrobioen aireko bidaiak

Erresuma Batuan egindako ikerketa batek mikrobioek airean bidaiak dezaketen distantzia aztertu du, epidemiak hobeto ezagutu ahal izateko. Esan dutenez, mikrobioa zenbat eta txikiagoa izan, orduan eta ahalmen handiagoa du bidaiatzeko, eta bidaiak milaka kilometrokoa izan daiteke gainera.

<http://ttiki.com/31764> (Gaztelaniaz)